

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

16. An dentur in rerum natura Centauri, Hippocentauri?

urn:nbn:de:hbz:466:1-45686

mias habentur & Sphinges, villosæ comis, mammis prominulis, ac profundis, dociles ad feritatis obliuionem. Hæc Solinus de Sphingibus. Et Pierius, *Harum ego vnã*, inquit, *Verona cùm essem, vidi, mammis illis & glabris, & candidis à pectore propendentibus, circumducebat eam circulator quidam Gallus, ex ignotis antea infula recens aduectam. Toto erat pectore glabello, facie & auribus humanis propioribus; dorso hispido supra modum; fusco & oblongo admodum pilo, eoque densissimo. Rector leuissimum brachium, quo ceteram, cui erat alligata regebat, ferrea manica obarmatum habebat; dextera baculum gerebat, quem in faciem animalis identidem preterdendens, bipedem secum ambulare, & loco etiam saltare, interdum & obgannire faciebat; multamque hinc à spectatoribus stipem aucupabatur.* Sunt, qui dicant in Libya, & Africa ob inopiam aquæ, tamquam siticulosis regionibus, è longinquo, bibendi gratia, diuersi generis animalia in vnum congregari, & inibi, è varia seminum mixtura, varias quoque subinde animalium formas generari: quæ tamen formæ, in illis terris, quia incolis propemodum familiares sunt, non adeò prodigiosæ habentur. Si aliud nihil sunt quàm simiæ, monstra non sunt; si formis permiscantur aliarum bestiarum, eximi non debent de numero monstrorum. Hæc de veritate Sphingis; in cuius fabula aiunt, inuolutum esse illud, quod Palæphatus in hac historia exponit. Cadmus, uxorem Sphinga habens Amazonida, Thebas profectus est: vbi interfecto Dracone, regno potitus est, ducta uxore Harmione, Draconis sorore. Id Sphinx iniquo animo tulit. Quare, seductis nonnullis ciuibus Sphincium occupauit, incursionibusque ac insidijs, quæ à Thebanis indigeno sermone ænigmata dicuntur, Cadmum ipsum, & qui illum sequebantur, infestauit. Tandem, proposito præmio, ab Oedipo superata fuit. Hic fabulæ nucleus, hæc est origo. Quamquam postea etiam, ob Megarensium mores, homines lasciuui & molles, immò & meretrices, populari conuicio, *Megarica Sphinges* dicebantur.

Apud Lil.
Girald. in
Ænigmat.

XVI.

Pingi, & apparere aliquando Centauros, Hippocentauros, Onocentauros, Satyros, similiaque duplicis nature monstra, notissimum est; esse autem in rerum natura valde apud authores dubium.

dubium est. Vtrumq; è D. Hieronymi verbis licet intelligere, S. Hieronym.
 qui, in vita Pauli primi eremita, Magni Antonij describens iter, l. epist. 1.
 hæc habet. *Nec plura his. conficit hominem equo mixtum, cui opi-
 nio Poetarum Hippocentauri vocabulum indidit; quo viso saluta-
 ris impressione signi armat frontem, & Hæu tu (inquit) quam in
 parte hic seruus Dei habitat? at ille barbarum nescio quid infren-
 dens, & frangens potius verba, quam proloquens, inter horrentia
 ora senis blandum quaesivit eloquium, & dextera protensione manus
 capitum indicat iter, & sic patentes campos volucris transmittens
 fuga, ex oculis mirantis enauit. Verum hæc utrum diabolus ad
 terrendum eum simulauerit, an (ut solet,) eremus monstrorum a-
 nimalium ferax, istam quoque gignat bestiam, incertum habemus.
 Dubitat etiam Ælianus, dum in hunc modum describit: Ono-
 centaurum quisquis vidit, non incredibile ducit, quod fama perua-
 gatatum est, Centauros fuisse, neq; fictores, atque pictores in eorum
 descriptione errasse. Verum siue reuera fuerint, siue omni cera fle-
 xibilibus, & ad fingendum habilior fama illos finxerit, prætereo. De
 Onocentauri quidem mihi nunc est animus explicare, qua auditio-
 ne & fama accepi. Eum ipsum homini ore, & promissa barba si-
 milem esse; & simul collum, & pectus humanam speciem, similitu-
 dinemq; gerere: mammas distantes ex pectore pendere: humeros,
 brachia humanam figuram habere: dorsum, ventrem, posteriores
 pedes asino persimiles esse: & quemadmodum asinum, sic cinericio
 colore esse: immo ventrem leniter exalbescere: duplicem usum ei
 manus præstare, nam celeritate, ubi sit opus, ea manus præcurrunt
 ante posteriores pedes. Ex quo fit, ut non ceterorum quadrupedum
 cursu superetur. Ac ubi rursus habet necesse vel cibum capere, vel
 aliud quiddam tollere, qui antea pedes essent, manus efficiuntur.
 Tumq; non graditur, sed in se sione quiescit. Animal est graui animi
 acerbitate. Nam si capiatur, non ferens seruitutem, libertatis de-
 siderio ab omni cibo abhorret, & fame sibi mortem consciscit. Hæc de
 Onocentauri Pythagoram narrare testatur Crates ex Mysio Perga-
 mo profectus. Dubitat etiam, apud Xenophontem Chrysautes. Xenophon.
 Ita enim legimus: Quo fit ut maximè ex omnibus animalibus lib. 4. de Cy-
 adamem Hippocenturos, si fuerunt; qui tum hominis vteren-
 tur ante rem consultandi prudentia, & manuum artificio, tum ha-
 berent*

Ælian. l. 17.
 c. 9. de histor.
 animal.

Xenophon.
 lib. 4. de Cy-
 ri pædia.

Pppp

berent

berent equi & velocitatem, & vires. Et postea. Itaque hoc sanè melius est, quàm Hippocentaurum esse natum; Hippocentauri enim arbitror multis carere bonis, qua ab hominibus sunt inuenta, ut ijs scilicet est utendum: multis item carere voluptatibus equis inuentis, quoniam pacto ijs frui oportet. At ego si equitare didicero, cum in equo fuero, agam scilicet, qua Hippocentauri sunt: cum ex equo descendero, & cœnabo, & induar, & me quieti dabo, quemadmodum alij homines. Quare quid aliud sim futurus, quàm disijctus Hippocentaurus, ac rursus compositus. Insuper his etiam rebus Hippocentaurum anteibo. Nam ille duobus prospiciebat oculis, duabusq; auribus audiebat: at ego oculis quatuor coniectabo, & quatuor auribus presentiam. Aiunt enim equum manifestare hominibus multa, qua oculis prospicit; ac multa significare auribus, que auditu percepit. Quibus verbis alludit ad Poëtice fabulæ originem. Dum enim Poëtæ veritates quasdam fictionibus inuoluerunt, quædam in monstris ponentes, historias fabulis reddiderunt suspectas famosaque. Sic, quia frenos & strata equorum Peltronius inuenit; pugnare ex equo Theffali; centauri appellati sunt habitantes secundum Pelium montem. Neque aliam ob causam Bellerophon Pegaso alato vectus fingitur, quia freno inuento equum celerrimè in omnem partem inllectens Chimæram interemit, ut tradit Pindari interpres. Theffalorum ergò, apud Poëtæ, cognomen ab effectu ductum est, ut Centauri nominarentur. Quia enim equestres eorum turme procul aspicientibus, & infrà formam equorum, & suprâ manus vultusque hominum exhibebant centauris similes, centauri vocabantur. Sed vnde eam similitudinem hauserunt, si nulli vspiam fuere centauri?

XVII.

Credibile igitur valde est, dari eiusmodi monstra, quæ quia ex parte hominis, ex parte autem equi, aut asini figura conspecta sunt, Centauri, Hippocentauri, aut etiam Onocentauri sunt nuncupata; tamen mihi non persuadeam, ullam esse Centaurorum verorum gentem aut populum, quæ cum Lapithis pugnet, esse tamen, aut certè esse posse eiusmodi biformia animalia, siue ratione prædita, siue rationis expertia non dubito, ductus auctoritate, ratione, exemplis. Ne-

Plin. lib. 7.
hist. c. 56.
Natal. Com.
lib. 9. c. 4.

Ouid. lib. 12.
Metam.